

TORONTÁLI KÖZLÖNY.

Egyesült „Felső Torontál“ és „Kikindai Közlöny“.

P O L I T I K A I L A P.

Megjelenik vasárnap és csütörtökön

Daniel László.

N.-Kikinda, 1895. június 5-én.

Attól 3 év múlt el azóta, hogy a nevet, melyet e cikkely elére irtunk, ép oly sürűn hangoztatták megyszerte, mint a mily lelkesedéssel vették ajkaikra e hó 1-én a zichyfalvi kerület polgárai, midőn e nevet az országgyűlési képviselő választásánál diadalra juttatták s megtisztelék magukat azzal, hogy e névnek viselőjére bízták kerületük képviselőjét a magyar törvényhozában.

Üdvözljük ez alkalomból a zichyfalviakat, s az irigységnek bizonyos mértékével tekintünk feléjük, mert olyan képviselővel bírní, a ki érdemei alapján vívja ki magának azt a mandatumot, a melylyel választóinak bizalma megtiszteli, előttünk irigylésre méltó állapot.

Nem tartozunk azok közé, a kik 3 évvel ezelőtt, az alispán választásánál, a midőn a törvényhatósági bizottság tagjainak többsége a megye élére állította, Daniel László pártját képezték; ma azonban szívesen sorakozunk ama zászló alá, a mely körül a megye alispánjának hívei tömörülnek, és készségesen adóznak elismeréssel érdemeink, a melyeket 3 évig tartó, hazaszeretettől sugallt, nemes ambíciótól élesztett, lelkesedéstől vezérelt és mindenkor a megye jóvoltáért kifejtett munkássága által szerzett, s a mely érdemei csakugy hozzájárultak nevének népszerűsítéséhez, mint lovagiasan férfias jelleme, személyes szeretetreméltósága s előzékeny modora, a melyek a köztisztviselő példányképévé avatják őt.

Három év egészben véve csekély idő s különösen kevés arra, hogy folyama alatt „alkotásokat“ lenessen produkálni, de elegendő arra, hogy egyrészt üdvös kezdeményezések, másrészt fenálló intézmények fejlesztése, a létező közszükségletek gondozása, törvények helyes és pontos végrehajtása körül oly tevékenységet lehessen kifejteni, a mely a közélet különböző terein s az állami közigazgatás számos ágazatában irányító, serkentő és példaadó nyomokat hagyjon, a melyeken haladva az utódok érhessenek el ama célhoz, a melynek eléérését az előd tűzte ki feladatául.

Közéletünk megfigyelője nem lehet kétségben az iránt, hogy Daniel László alispánnak működése nagyon sokoldalulag érvényesült a megye javára.

Eltekintve attól, hogy egy jó és becsületes megyei adminisztráció megteremtésében ő vott a főispán jobb keze, az ő nevéhez fűződik a községi közigazgatás javítását célzó megyei jegyzői tanfolyam felvirágoztatása, a mely az ő szakavatott és gondos vezetése alatt fejlődött az e nembeli tanfolyamok mintájává.

A megyei közlekedés az utóbbi évek alatt az általános forgalom kiszámíthatlan hasznára, óriási előhaladást tett s itt nemcsak a törvényhatósági és a községi utak gondozásáról és megyei úthálózat fejleszté-

séről kell megemlékeznünk, hanem különösen azon szolgálatokról, melyeket a forgalomnak a torontáli helyiérdeki vasutak tesznek, a melyek Daniel László igazgatása alatt tekiutélyes hálózattá fejlődtek néhány rövid év alatt.

S bizonyára nem az utolsó helyen áll az egészségügynek gondozása, a mely körül hajthatatlan erélyt fejtett ki, s csak ez utóbbinak köszönhető, hogy a megye megszabadult a difteritisz gyermekirtó uralmától s hogy a járványok az általa vezetett és irányított egészségügyi szolgálat mellett megyénkben nem nyertek immineus jelleget.

S ki számot vet a közelmúlt napokban lezajlott árvízveszéllyel, s ott látja fáradni és védekezni a romboló elem ellen a megye alispánját, a mjnt éjt napot összetéve küzd az árral s védi a vezetésére bízott megye lakosságát a sors csapása ellen, az ne csodálkozzék affülött, ha a megye közönsége velünk együtt sajnálattal látja távozni Daniel Lászlót az alispáni székből, a melyben rövid 3 év alatt mindnyájunk elismerését, tiszteletét és szeretetét vívta ki magának.

Mi nagy-kikindaiak direkte is részesei voltunk az ő jóindulatának és támogatásának. Ő volt az, a ki bennünket a községi tengődés hinárjából a városi élet medrébe terelt; ő az, a ki számolva a viszonyokkal, az általános tisztujítás alkalmával a választást közmelegedésre vezette s a szerbek többségének figyelembe vételével, a hivatalnoki karban és a városi tanácsban a többi, számottevő lakosság kellő képviseltetéséről gondoskodott. Szívén viselte városunk anyagi prosperálását is, s e tekintetben csak a közeletvám kérdésben elfoglalt álláspontjára hivatkozunk, a melyből szembeszállott még a kormányval is, hogy a városnak érdekeit a magánvállalkozás támogatásával szemben megvédje.

S ha voltak is egyes intézkedései, a melyekkel nem tudunk egyet érteni s a melyek nem is találkoztak városunk lakosságának helyeslésével, az intencziótól, ezen intézkedések révén a város anyagi felvirágozását elősegíteni, nem lehet a tiszteletet megtagadnunk.

Bármely oldalról tekintünk tehát Daniel László alispáni működését, csak sajnálnunk lehet, hogy az alispáni széket, a melyet oly méltóan töltött be, elhagyja, de megnyugvást találunk abban, hogy tehetségei, buzgalma, lelkesedése ezentúl oly téren fognak érvényesülni, a melyen nemcsak városunk, nemcsak a megye, hanem az egész ország, mindjájunk közösen szeretett hazájának boldogságát fogja előmozdíthatni. Ezért üdvözljük a zichyfalviakat s teljes bizalommal tekintünk Daniel László törvényhozói működése elé.

Fölhívás.

a délmagyarországi tanítókhöz és a tanügy barátaihoz!

Sajátságos jelensége vagy talán gyengesége a mai kornak, hogy minden téren s így a nemzeti nevelés dolgában is divatos jelszavak után szert

indulni s többnyire a nélkül, hogy azok jelentőségét vagy célszerűségét megfontolná. Ezáltal a sok közül csak két ilyen jelszóra akarunk reflektálni, mely mindegyik egész közoktatási rendszert képvisel. Az egyik szerint „a világosság felől jön“, a másik szerint „minden építést alulról kell kezdeni;“ s mindkettő az egységes nemzetet akarja megteremteni. Az első a népoktatást „alárendeltebb jelentőségűnek“ tartja, mert azt hiszi, hogy a nemzet jövője biztosítva van, ha a magasabb műveltséggel bíró osztály nemzeti szellemű; ez majd magával ragadja a népmilliókat és átalakítja egységes nemzetté. A másik elv hívei úgy vannak meggyőződve, hogy hiába művelt és nemzeti szellemű a nemzet sorsát intező intelligencia: az általa képviselt nemzeti nagy eszmék és ideálok csak akkor fognak a népmilliók szívós talajában erős és mély gyökeret verni, ha a nép lelkét előbb a népiskola és a tanítóóság a befogadásra fogékonyná és képessé tette.

Szerény véleményünk szerint utóbbi elv a helyesebb s pedig különösen azért, mert az ország intelligenciája és a nép közt műveltség, nyelv és főleg hazafias érzelmek dolgában ez idő szerint még oly mély űr tátong, hogy annak áthidalása csak közvetítő tényező segítségével lehetséges. Ez a közvetítő tényező pedig nem lehet más, mint a népiskola.

A ki tehát ott alant, a nemzetalkotó és fenntartó népmilliók közt magyar szellemet, nemzeti kulturát terjeszteni; a magyar népet a nemzeti intelligenciához; a nem magyarjku milliókat a magyar fajhoz közelebb hozni; az állammentartó elemeket egygyé olvasztani; az egységes magyar nemzetet megteremteni és jövőjét az új ezredév viharai ellen biztosítani akarja: az a népiskolát nem nélkülözheti, a népoktatást alárendeltebb jelentőségűnek nem tekintheti.

A „Délmagyarországi Tanítóegylet“ régóta hirdeti a népiskola közvetítő szerepének fontosságát; régóta hangsúlyozza, hogy a nemzeti állam kiépítését „alulról“ kell kezdeni. Ezt fogja hirdetni mind addig, míg ezen egyedül helyes felfogás nemzeti közérzülétté, közvéleménnyé nem válik.

Tanítógyűlésre készülünk! Ismét lesz alkalmunk a népoktatás kulturális és nemzeti fontosságát előtérbe állítani. Indítsunk olyan mozdalmat, mely a Kárpátoktól az Adriáig a nemzet minden rétegét meggyőzze arról, hogy a népoktatás erőteljes felkarolása elsőrendű nemzeti érdek.

Tanítógyűlésre készülünk! Felvilágosító fejtegetéseinkkel távolítsuk el a nemzet szeméről a hályogot, mely nem engedi észrevenni saját veszedelmét, a szocialista tanok és nemzetiségi üzemek terjedését.

Minderre bő alkalmat fog nyújtani a f. é. július hó 8. 9. és 10. napján Uj-Aradon tartandó XXIX. délmagy. tanítói nagygyűlés és a „Délmagyarországi Tanítóegylet“-nek évi rendes közgyűlése, mely gyűlésekre egyletünk t. cz. tagjait s mindazokat, kik a népoktatás ügy iránt érdeklődnek, ezennel tisztelettel meghívjuk.

Ezen gyűlésekkel kapcsolatban ünnepli a „Aradvidéki Tanítóegylet“ Aradon 25 éves fennállásának jubileumát, melyen egyletünk testületileg fog résztvenni.

Szeretett Kartársak! Egyletünknek most először nyílik alkalmá mint testület megjelenhetni

ama szent helyen, hol dicsőségteljes szabadságharcunk végső, szomorú jelenetei lejátszódtak. Fel fogjuk keresni ezen, minden hazafira nézve örökké emlékeztető helyet, hogy míg a kivégzett nemzeti vértanúk iránt a kegyelet adóját lerójuk, egyzersmind hazaszeretben erősödjünk azok példáján, kik a hazáért és ennek szabadságáért mindent, még életüket is feláldozták.

Az aradi vértanúk példájából erőt, lelkesedést fogunk meríteni azon magasztos, szent munkához, mely hivatva van, az ifjú nemzedék szívében a hazaszeretet, összetartás és egyetértés erényeit erős, soha ki nem aluvó lángra lobbantani, hogy ezeknek összehatása alatt végre ledőljenek a korlátok, melyek e haza fiait még mindig egymástól elválasztják; mely hivatva van, az ifjú nemzedéket valláserkölcsi alapon úgy nevelni, hogy majdan szíve minden dobbanása mindvégig azt vallja: „A haza minden előtt!”

Fel tehát új, hazafias munkára!

Fel Uj-Aradra, a XXIX. délmagy. tanítógyűlésre!

Mindkét gyűlésen való részvétel iránt a bejelentések a helyi rendező bizottsághoz Uj-Aradra intézendők, a hová a cím és lakhely világos kitételével az egy forintban megállapított részvételi díj is beküldendő. A jelentkezés az előreláthatólag igen tömeges részvétel miatt mielőbb eszközözendő, hogy a helyi bizottság a szükséges lakások iránt jókor tájékozva legyen.

Hazafias és kartársi üdvözlettel

Fehértemplom, 1895. évi június havában.

A „Délmagyarországi Tanítóegylet” elnöksége:
REITTER FERENCZ, SCHENK JAKAB,
egyleti I. titkár. egyleti elnök.

Helyi és megyei hírek.

N.-Kikinda, 1895. június hó 5-én.

Kereskedelmi egylet. A helybeli kereskedők régóta szükségét érezték a szorosabb tömörülésnek, a mit azonban hosszabb idő óta nem sikerült elérniük, az most sikerült és mi őszintén gratulálunk a sikerhez. Hétfőn, f. hó 3-án, gyűltek össze a kereskedők első ízben, hogy az előkészítő lépéseket megtegyék. Az előtervezetben Freischberger Lipót elnökölt. A gyűlésen beható tárgyalás tárgyává tették az egyleti működés céljait, ama törekvéseket, a melyekkel a kikindai meglehetősen szeparatistikus és üres társadalmi élet felpezsdítése körül a maguk körében lendíteni óhajtanak. Nagyon tudjuk méltányolni a kereskedők ebbeli törekvéseit, és nem hisszük, hogy farradózásuk gyümölcstelen maradna. A hétfői gyűlés folyamán egy 15 tagú szervező bizottságot választottak, a mely Freischberger Lipót elnöklete alatt már a közeljövőben beható tárgyalás alá veendő az alapszabály tervezet elkészítését és a budget megállapítását.

Az önkéntes tűzoltó egylet subventionálását, mint annak idején megirtuk volt, a város képviselő testülete beszüntette, határozatilag kimondván azt, hogy az önkéntes torna és tűzoltó egylettől megvont 800 frtot megtoldja 1375 frttal és fizetéses tűzoltóságot létesít. Ezen határozat ellen, mint tudva van, — az önk. tűzoltóegylet főparancsnoksága felelősséget nyújtott be. A megyei törvényhatósági bizottság a felelősségnek helyt adott és a városi képviselőtestület határozatát feloldotta és felhívta N.-Kikinda városát, hogy a tűzbiztonság érdekében szükségesnek mutatkozó intézkedések tárgyában újabb határozatot hozzon. A megyei törvényhatósági bizottság ezen határozatát azzal okolja meg, hogy a nagyon is kis méreteiben tervezett és silányul dotált fizetéses tűzoltóság működésével az önkéntes tűzoltóság kizárásával a város tűzbiztonsága körül nem nyújtandó elég garanciát. Nagyon kívánatos, hogy ez a kérdés végre valahára megoldást nyerjen. Szívlelje meg a képviselőtestület a megyei közgyűlés határozatának megindoklásában mondott eme végpasszust:

„Végül pedig még figyelmeztetik Nagy-Kikinda város képviselőtestülete arra is, hogy az önkéntes tűzoltóegylet javára eddig folyósított évi segélynek szándékolt megvonása és visszatartása

által csakis az egylet működését fogja teljesen bénítani és így ezen intézkedése absolute czélserőtlennek fog bizonyulni.”

Az anyakönyvvezetők egyenruhája. A magyar állam születési, házassági és halálzási anyakönyvei egyszerre, 1895. október 1-én lépnek életbe. Az életbeléptetési rendeletben részletes utbaigazítások lesznek az illető aktusok ünnepélyességéről is. Legtöbb ünnepélyességgel természetesen a házasságkötés lesz egybekötve. Igaz, hogy a házasságkötés ilyenkor a polgári hatóságtól rendszerint a templomba fognak vonulni, de éppen mivel már az állami hatóság elé is teljes esküvői díszben vonulnak, ott bizony az anyakönyvvezetőnek egy kis szpicset is el kell mondania. Ennek a formája nem lesz ugyan benne a rendeletben, (hiszen a „szerelmi levelező” mintájára lesz erre is elegendő kézikönyv), de arról már igenis gondoskodik az állam, hogy hatósági megbízottja kellő ornatusban teljesítse funkcióját. Erre a francia mintát fogadták el, ami sokkal okosabb is, mint valami zsandárféle egyenruha. Az anyakönyvvezetők hivatalos eljárásuk alkalmával ugyanis tisztos magyar ruhát fognak viselni, attilájukra a magyar állam címere lesz feltűzve s azonfelül piros fehér zöldszinből való övet viselnek, úgy, mint a francziák. Ezzel lesz kifejezve ott a magyar állami auktortás, ami természetesen tetszetős is lesz, kivéve talán a „legsötétebb Erdély” némely részében. Egyben megemlítjük, hogy az állami anyakönyvek főfelügyelőjévé miniszteri osztálytanácsosi ranggal Fekete József, a „Magyar Szalon” volt szerkesztője fog kinevezettni.

Kitüntetett mű. A gróf Eszterházy fée vigjáték pályázaton, melyre 94 pályamű érkezett be, Jeszenszky Ignác „Amerikai nagybácsi” cz. vigjátéka dicséretben részesült. Az említett művet Solymosi színészúnon ekei fogják előadni e nyár folyamán Eszterházy gr. udvari színházban Tatán. Egyidejűleg megemlítjük, hogy Jeszenszky 2 felvonásos vigjátékait a „Parvenu-t”, a melyet e télen a műkedvelők oly fényes sikerrel adtak elő, legközelebb Kunhegyi színtársulata is elő fogja adni N.-Kikindán. Az előadást nagy érdeklődéssel várja a közönség.

Tulajdoncseré egy lapnál. A helyben megjelenő „Gross-Kikindaer Zeitung” című német hetilap ezen lapnál régóta dolgozó főmunkatárs, Weinert Simon néptanító tulajdonába ment át, ki a felettes tanhatóságnál már lépéseket tett, hogy a lap szerkesztését névleg is átvehesse. A „Gross-Kikindaer Zeitung” kezdettől fogva hazafias szellemben vezetett és a magyar lapokkal mindig valvetve működött a magyar állameszme terjesztésében és a magyar institutiók támogatásában. Az új tulajdonos és szerkesztő eddigi magatartása arra enged következtetni, hogy a „Gross-Kikindaer Zeitung” ezentul is hazafias és liberális irányt fog követni.

Potyajegyves exkpviseelő. Izgalmas jelenet játszódott le a napokban a mokriai vasuti állomásnál, a melyet Iszákovits Milán volt képviselő idézett elő. A személyvonat egyik kauluzának ugyanis fejtűnt, hogy Iszákovics ur az első osztályu kupében kényelmesen elhelyezkedve egy a magyar államvasutakra szóló 1894. évre érvényes, most már elévült, szabadjeggyel utazik. A kauluz a jegyet magához vette s midőn a vonat Mokriába érkezett, Iszákovics ellen az ottani vasuti állomás főnökénél jelentést tett. A mikor is Iszákovics nagy hangon a jegy vissza adását követelte a kauluztól. Miután a kauluz a jegyet vonakodott visszaszolgáltatni, Iszákovics a mozgásban levő vonatra felhágott és a kauluzt onnét lerántotta. Erre a robogó vonat megállott. A kauluz Iszákovics által hurczolva az állomás főnök elétt a jegyet ismételtlen felmutatta, miközben Iszákovics a jegyet kezéből kiragadva azzal eszaladt. Az izgalmas jelenetnek az egész vonat utazó közönsége nézője volt, megbotránkozva Iszákovics ur hatalmaskodásán. A vonat az eset következtében öt percnyi késedelemmel indult tovább. Mint kitűnt, Iszákovics a jegyet az időn több ízben használta. Az eset természetesen nem marad következmények nélkül.

Kereskedőink figyelmébe ajánljuk, hogy folyó hó 1-től a vasárnapi munkaszünet már d. e. 10 órakor veszi kezdetét.

Iskolakerülők. Régi panasz az már a helyb. első fokú ipariskolai igazgatóságunknak, hogy a tanítók az iskolákat a törvényszabta óraszámában nem látogatják rendszeren. Különösen a vasárnap délutánt szeretik az iparos-diákok „elbrennolni”. Ezen visszas állapotokat megszüntetendő, Kuts István, az ipariskola igazgatója a tanácshoz, mint első fokú iparhatóságához fordult orvoslásért. A tanács a napokban tartott ülésben kimondotta, hogy az olyan tanulóktól, a kik az iskolát pontosan, a tanításra kiszabott időben nem látogatják, azoktól a tantestület tagadja meg a bizonyítvány kiadását, hogy ily módon felszabadítsák, iskola-mulasztásaik mérve szerint elodábbittassék. Az intézkedés elég radikális, és azt hisszük, hogy sikeres lesz.

Dalestély. A helyb. polgári dalegyesület pünkösdi másnapján a Kohn-féle szálló nagytermében dalestélyt rendezett. Az estélyen a dalegyelet tagjai 6 darabot énekeltek: 3 magyart és ugyanannyi németet. Mind a 6 darab előadása fényesen sikerült és Papp Márton rom. kath. kántor egyl. karnagy buzgó, ügyértő vezetését dicsérik. A Kohn-szálló ez alkalommal zsúfolásig megtelt és a közönség a mellett hogy jól mulatott, szépen adózott a torontálmegeyi árvizkárosultak felségélyezésére is. Az estély bő, tiszta jövedelmek egy részét a napokban juttatja az egylet rendeltetési helyére.

Színházi hírl. Jövő kedden f. hó 11-én Lipcsy Józsefnek, a Kunhegyi társulat kitűnő naivjának és a kikindai közönség kedvencének jutalomjátéka leendő. Azt hisszük, hogy a közönség a jutalmazottra való tekintetből is ez alkalommal nagy számban keresi fel az arénát.

A m. kir. opera tagjai a városi tanácstól 2 előadásra kértek engedélyt. Ezen előadásokat e hó 18-ika és 30-ika között akarták volna megtartani; mivel azonban Kunhegyi igazgató joga e hó 30-ig tart, kérelmek nem volt teljesíthető. Nagyon szívesen vennők, ha az opera tagjai ezen vendégszerepléseket július első napjaira halasztanák, a mikor már nem állana főn akadály arra nézve, hogy művészetükben mi is gyönyörködhesünk.

Telefon Szeged és Nagyszentmiklós között. Már egy alkalommal említettük, hogy Nagyszentmiklóst Szeged-Temesvárral telefontal akarják összekötni. E telefon felállításán már serényen dolgoznak, s lehető, hogy egy-két hét múlva kész lesz s a használatnak át is adják.

Füredi Károly színtársulata, mely közel három hétig Nagy-Szent-Miklóson vendégszerepelt, mint nekünk írják, ma befejezi ottani működését. A társulat Nagy-Szent-Miklósról Erdélybe, Kézdivásárhelyre megy.

Gyujtogatás. Az ezen év folyamán előrdult tüzesetek már több ízben felkeltették a gyujtogatás gyanuját, de határozott bizonyítékot erre nézve csak a napokban szerzett rendőrségünk. Történt ugyanis, hogy Gáblér Ádám 801 szám a háza e napokban kigyuladt. A szomszédok szerencsére oly korán vették észre a tüzet, hogy azt el is fojthatták, mielőtt még nagyobb mérvet öltethetett volna. Azon helyen, a hol a tűz támadt találtak egy skatulya szenes gyufát, a mely közé egy hosszú tapló gyutacs volt tűzve. A tapló s a gyufa fejek is el voltak égve, a mi arra enged következtetni, hogy a tűz szándékos gyujtogatás következménye volt. A rendőrség nyomozza az esetet.

Tüzeset. F. hó 3-án ismét tüzeset fordult elő, Bogdán Vuin rendőr háza egett le teljesen, mert a toronyór elaludt es nem jelezte a tüzet. Mulasztása volt az oka, hogy a tűzoltóság ki nem vonulhatott s ezért az alvó toronyór el is lett bocsátva. Reméljük, hogy tűzvédelem tárgyában legközelebb tartandó rendkívüli városi közgyűlés az e téren fenálló bajokat gyökeresen orvosolni fogja.

Egy gyermek balesete. Zsomboján, mint levelezőnk írja, a napokban Ausan János gazdának a cseledejéi fát döntöttek ki, miközben Ausan a k öt éves fiúcskájá a nehéz fa alá került. A szegény fiu súlyos belső sérüléseket szenvedett.

Gyilkosság a korcsmában. Valkány községben, mint lapunknak írják, a minap **Argyelán** Nikola izgága paraszt a korcsmában garázdálkodott. A garázda ember megfélemezése végett a korcsmáros a községi rendőrséghez fordult. **Argyelán**, a mint a községi fegyveres erőt észrevette, kést rántott elő s azzal **Lupu Pantelia** községi örrre rohant, kit úgy szurt hasba, hogy ott a helyszínen rögtön meghalt.

Vásár. Nyári vásárunk folyó hó 20-án veszi kezdetét és 23-ig bezárolag tart.

Nagyszentmiklósi találmány. A kocsiakon alkalmazott tengelyvégszegek még mindig oly tökéletlenek, hogy előfordulnak gyakran oly esetek, hogy a sebes hajtás következtében a szög kiesik s lócs és kerék is kihullanak a kocsiából. Ezt megakadályozni van hivatva egy új találmány, melynek szabadalmazásáért most folyamodott **Lichtfusz Péter** nsztmiklósi kovácsmester. Az új találmány igen egyszerű és könnyű kezelésű, melynek alkalmazása mellett az az eset sohasem fordulhat elő, hogy a tengelyszög kiessék, s így a lócsót elveszithessék, vagy hogy a kerék is kiessék. Nagy előnyt képezi e találmánynak az is, hogy igen olcsó, semmivel sem drágább az eddig alkalmazott tengelyvégszegeknél.

Színház.

Nagy-Kikindán, jun. 5. é.

Igazán örülünk törekvő igazgatónk, és társulata által az utóbbi napokban elért sikereknek. Türellemmel vártunk, és bár fájlaltuk a közönyt és rideg tartózkodást az idény kezdetén, mi több, féltettük társulatunkat, hogy vajjon ennyi közönyvel szemben miként fog megállani, annál inkább örvendünk most közönségünknek az utóbbi időben tanúsított felbuzdulásán.

Az utóbbi napokban igen szépen volt látogatva a színház. Igaz, hogy még mindig vannak igen sokan, a kik más években rendes látogatói voltak az arénának, és az ideig hiányzanak, de reméljük a legjobbat. Nincs okunk kételkedni abban, ha az igazgató mindig új és érdekes repertoirt nyújt, ha a színészek is megtartják eddigi ambíciójukat, hogy a társulat fenállása itthelyt biztosítva van, annál inkább, mert mint halljuk, az igazgató társulatát új erővel igyekszik szaporítani. Hatala **Györgyike**, az akadémiát most végzett kitűnő színésznő is már a hét folyamán lép fel először a „vasgyárosban”. Ha az igazgató még e mellé egy jó tenoristát, és még egy énekesnőt szerződött, akkor a legmesszebbmenő igényeknek is elég leendő téve.

A társulat a jövőben szerepléseit Nagy-Kikinda és Zsombolya között osztja meg. Hetenként két ízben játszanak Zsombolyán, még pedig hétfőn és szerdán.

A pünkösdi ünnepek alatt az aréna igen látogatott volt. A darabok előadása is jól ment. A részletesebb recenzióról ezúttal eltekintünk, és csak adandó alkalmakkor mondjuk el ismét nézeteinket a szereplők alakításairól. Szombaton adták „Az új honpolgárt”, vasárnap „Fehő Klári”-t, hétfőn két előadás volt: d. u. adták „A vén bakancsos és fia a huszár-t”; este „A kondorosi szőp csalárlánó-t”; kedden „Ripp van Winkle” cz. operettet **Borbélynak**, a társulat kitűnő komikusának jutalomjátékaként.

Azt hittük, hogy a jutalmazottra való tekintetből többen látogatják a színházat, de ezúttal a színház üresebb volt, mint valaha.

Szerkesztői üzenet.

B. S. urnak, Topolya. Becses levelét vetjük, de nem közöljük, mert a mi lapunk kellő mértékben megemlékezett a járás tisztelgéséről. Ha ez irányban egyebütt mulasztás történt, ezért az illető szerkesztőségénél tessék felszólalni. Üdvözlét.

Nyilttér.)*

Henneberg-selyem csakis akkor valódi, ha közvetlen gyárából rendelik — fekete, fehér és színeseket 35 krtól 14 frt 65 krig méterként — sima, csikos, koczkázott, mintázottakat, damasztot s. a. t. (mint egy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban) s. a. t. postabér és vámmentesen a hához szállítva és mintákat postafordultával küld: **HENNEBERG G. (os. kir. udvariszállító) selyemgyára ZÜRICHBEN.** Svájczban czimzett levelekre 10 kros, és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. 1.

Foulard-selyemet 60 krtól 3 frt 35 krig méterként — japáni, chinai, s a t. a legújabb mintázattal és színekben, ú. m. fekete, fehér és színes **Henneberg selyemet 35 krtól 14 frt 65 krig méterként** sama, csikos, koczkázott, mintázottakat damasztot s. a. t. (mint egy 240 különböző minőségben és 2000 szín és mintázattal s. a. t. postabér és vámmentesen a hához szállítva és mintákat küld postafordultával: **Henneberg G. (os. k. udvariszállító) selyemgyára ZÜRICHBEN.** Svájczba czimzett levelekre 10 kros, és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. 2

Báli selyemszöveteket 35 krtól 14 frt 65 krig méterként — valamint fekete, színes, **HENNEBERG-selyem 35 krtól 14 frt 65 krig méterként** sima csikos, koczkázott, mintázottakat, damasztot s. a. t. (mint egy 240 különböző minőség és 2000 szín és mintázatban) s. a. t. postabér és vámmentesen a hához szállítva mintákat postafordultával küld: **HENNEBERG G. (os. kir. udvariszállító) selyemgyára ZÜRICHBEN.** Svájczba czimzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. 4.

Felelőszerkesztő és lapfőigazgató:

DR. KISS KÁROLY

8091 sz. tkvi. 1895.

Újabb-árverési hirdetmény.

A nkikindai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Zrnity Milán** mokriini lakos végrehajtatónak **Zrnity Orosztia** mokriini lakos végrehajtatást szenvedett elleni 100 frt tőke és járuléka kielégítése miatti ügyében a mokriini 1258 számú tjkvben A I. (1969—1970) hrsz. 240 ö. i. sz. ház és beltelek, 416 frt kiállítási árban a kir. államkincstár által beadott utóajánlat folytán Mokrinban a község házánál **1895. évi július hó 12-ik** napján d. e. 10 órakor újabb bírói végrehajtatási árverés alá fog bocsátatni azzal, hogy az ingatlan az utóajánlat tevő által beígért 100 frtnál alább nem fog eladatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10% készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni. 355 1—1

N.-Kikindán a kir. tszék mint telekkönyvi hatóságnál 1895. évi május hó 14-én.

Dr. Szendrődy, kir. tszki bíró helyett Németh Antal, kir. tszki bíró.

8541/1895. sz.

Pót-hirdetmény.

A nagy-kikindai kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a **Simer R és Klinger A. bpesti hej. czég** végrehajtatónak **Engelsmann Gáborné szül. Schäffer Jolcsa** nkikindai lakos végrehajtatást szenvedett elleni 139 frt 50 kr. tőke és járuléka végrehajtatási ügyben 433194 tkvi sz. a. kibocsátott árverési hirdetményben a nkikindai 3450 sztjkvben végrehajtatást szenvedett nevére irt A I. (1713—1714) hr. sz. 468/b ö. i. számú ház és beltelek 1009 frt kiállítási árban N.-Kikindán a kir. tszék mint tkvi hatóság hivatalos helyiségében **1895 évi július hó 20-án** d. e. 10 órakor a kitűzött árverés az 1881. LX. 167 §-a alapján az első nkikindai takarekpénztár végrehajtatási érdekeben és a 600 frt tőke követelés s jár. kielégítése végett megtiltatni fog.

Jelen kérvény költsége 10 frt 65 kriban megállapittatik.

N.-Kikindán, 1895. évi május hó 21-én.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

363. 1—1. **Németh A., kir. tszki bíró.**

7964 tkvi 1895 sz.

Újabb-árverési hirdetmény.

A nkikindai kir. tszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a nkikindai ker. I-ső takarekpénztár végrehajtatónak **Tyirity Zsiván** nagykikindai lakos végrehajtatást szenvedett ellen 25 frt tőke és járuléka kielégítése miatti ügyében a területen levő, nkikindai 4058 sztjkvben Tyirity Zsiván, kk. Tyirity Ivanka és Jelena tulajdonául felvett A I. 2423 hrsz. számú üres házhely a végrehajtatási törvény 156 §-a alapján egészben 36 frt, és az A II. (2424—2425) hrsz. 241 öirsz. ház és beltelek a végrehajtatási törvény 156 §-a alapján egészben 600 frt kiállítási árban Nagyikindán a kir. tszék telekkönyvi hivatalában a m. kir. államkincstár által beadott utóajánlat folytán **1895. évi július hó 8-ik** napján d. e. 10 órakor újabb bírói végrehajtatási árverés alá fog bocsátatni azzal, hogy az A I. 2423 hrsz. a. ingatlan az utóajánlat tevő által beígért 30 frtnál az A II (2424—2425) hr. sz. ingatlan pedig a megígért 100 frtnál alább nem fog eladatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Nagy-Kikindán a kir. tszék mint tkvi. hatóság 1895. évi május hó 18-án.

350 1—1.

Németh Antal kir. tszki bíró.

Meghívó.

A takaré- és előlegegyleti részvénytársaság t. részvényesei ezennel meghívotnak a **f évi Junius hó 11-én** d. u. 4 órakor tartandó

rendkívüli közgyűlésre.

Tárgysorozat:

1. Ad hoc elnök választása.
2. Vezérigazgató választása.
3. Elnök s hiányzó tisztviselők választása.
4. Esetleges indítványok.

N. Kikindán, 1895. május 27-én.

347 2—2.

Az igazgatóság.

2600. sz. tkvi 1895.

Újabb-árverési hirdetmény.

A t.-kanizsai kir. jbiróság mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy a **makói Ipar és kereskedelmi társulatnak** végrehajtatónak **Cs. Kiss Sándor** monostori lakos végrehajtatást szenvedett ellen 47 frt tőke enek 1893. évi augusztus hó 23-tól járó 6% kamatai valamint 1/3% váltódíj 6 frt 60 kr. költség kielégítéseügyében, a területén levő a felerészben végreh. szenvedett **Cs. Kiss Sándor** fele részben végrehajtatás alatt nem álló **Fodor Julianna** nevére álló a csókai 1026 sz. tjkvben A I. (2402—2411/a, 2333—2400, 1852—1853/1867, 1916—1918/b) 40 (2402-2411/a, 2333—2400, 1852—1853, 1867, 1916—1918/b) 67 hrsz. alatti szántónak felerész illetősége 621 frt 50 kr kiállítási árban Csókán a község házánál **1895 évi július hó 13-án** d. e. 10 órakor bírói végrehajtatási árverés alá fog bocsátatni és a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át, vagyis 62 frt 15 kr. készpénzben vagy óvadékképesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni, a magyar országos központi takarekpénztár bánatpénz nélkül árverelhet.

T.-Kanizsán, a kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság, 1895. évi május hó 17-én.

Dr. Németh,
kir. alj. bíró.

357 1—1

Fürdő megnyitás.

A főtutczának a kis erdő-főle részén lévő

szabad ártézi fürdőmet

f. hó 27-én megnyitottam és a n. é. közönség rendelkezésére bocsátottam.

Mint múlt évben, az idén is gondoskodtam uszómesterről.

A fürdő második ártézi kútja is nemsokára elkészül, a midőn minden nap friss vízzel töltetik meg a fürdő.

A fürdő árszabás a következő:

1. Kád-fürdő egy személyre	30 kr.
2. Kád-fürdő minden további személy után 20—20 krral több.	
3. A nagy uszodában személyenként	10 kr.
4. A kis uszodában személyenként	05 kr.
5. I. fürdő lepedő	05 kr.
6. egy törülköző	02 kr.
7. egy úszó nadrág	03 kr.
8. női úszó ruha	05 kr.
9. II nagyuszoda jegy	frt 1 —
10. 12 kád-fürdő jegy (1 szob. mélyre)	frt 3 —

Midőn a t. cz. fürdőközönség tömeges látogatásáért esedezném maradtam

kiváló tisztelettel

Szabó István,

fürdő-tulajdonos.

332 2—3.

Van szerencsém közzétenni, hogy

Ügyvédi irodámat

itt NAGY KIKINDÁN a VINCZEHIDY-féle házban levő lakásomban megnyitottam.

Nagy-Kikindán, 1895. évi június havában. 352 1—2

DÜS SÁNDOR
ügyvéd
városi főügyész.

7294 sz. tlkvi 1896.

Ujabb árverési hirdetmény.

A zsombolyai kir. tészéki mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtatónak Radák Zsiva nagykikindai lakos végrehajtást szenvedett elleni 415 frt 56 kr. tőke s jár. kielégítése miatti ügyében a kikindai 770 sztkvben Radák Zsiva tulajdonául felvett A I. (2598—2599) hr. 755 ö. i. sz. ház és beltelek 654 frt és az A + 1328 hrsz. szőlő 278 frt. kikiáltási árban N. Kikindán, a kir. tszék mint tlkvi hivatalában, a nbecskeréki m. kir. pénzügyigazgatóság által a fenti sz. a. beadott utóajánlat folytán 1895. évi július hó 5-én d. e. 10 órakor ujabbi bírói végrehajtási árverés alá fog bocsátatni az azal, hogy az utóajánlat tevő ígéretével fogna a kikindai 607 sztkvben A I. (2598—2599) hr. 735 ö. i. sz. ház és beltelek 100 frtnál, az A + 1328 hrsz. szőlő 20 frt alább nem fog eladatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy ovadékképes nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

N. Kikindán, 1895. évi május hó 3-án.

A kir. tszék mint tlkvi hatóság.

353 1—1

Dr. Szendrődy kir. tszéki bíró.

6566 1895. tkv. szám.

Ujabb-Arverési hirdetmény.

A n. kikindai kir. tszék mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy a kikindai népbank mint részvénytársaság végrehajtatónak Czernyanin Milán és trs. végrehajtást szenvedők ellen 150 frt tőke és járuléki kielégítése miatti ügyében, a bocsári 319 számú tkvben A I. 594—595 hrsz. 344/a ö. i. sz. Czernyanin Milán tulajdonául felvett ház udvar és kert egészben 391 frt a bocsári 296 sztkvben A I. (549—550) hr. 355 ö. i. sz. Uvalin Dragutin és neje Uvalin Vema nevére irt ház és beltelek a végrehajtási törvény 156 § a értelmében egészben 404 frt kikiáltási árban Bocsáron a községhezánál Prekajszi Péter által 6566 tkir. sz. a. beadott utóajánlat folytán 1895. évi július hó 6-ik napjának d. e. 10 órakor ujabbi bírói végrehajtási árverés alá fog bocsátatni azzal, hogy a bocsári 319 sztkvben felvett ingatlan 110 frt, a bocsári 296 sztkvben felvett ingatlan pedig az utóajánlat tevő által beígért 330 frtnál alább nem fog eladatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át, készpénzben, vagy ovadékképesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

N. Kikindán, 1895. évi május hó 2-án.

A kir. tszék mint tlkvi hatóságnál.

354 1—1

Dr. Szendrődy, kir. tszéki bíró.

5960. 1895. tkv. szám.

Arverési hirdetmény.

A nkikindai kir. tszék mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy a perjámos-haulikfalvi takarékpénztár végrehajtatónak Jerinkity Bogdán mokri lakos végrehajtást szenvedett elleni 400 frt tőke s jár. kielégítése miatti ügyében a végrehajtást szenvedett nevére irt a mokri 3456 számú tkvben A I. 39hrs. 1318 ö. i. sz. ház és beltelek 197 frt a mokri 23 sztkvben A I. 6382, 7879 és 4314 hr. sz. szántóföldek 363 irt kikiáltási árban Mokrinban a községhezánál 1895. évi augusztus hó 7-én d. e. 10 órakor bírói végrehajtási árverés alá fog bocsátatni és a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy ovadékképesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

N. Kikindán, 1895. évi április hó 25. én.

A kir. tszék mint tlkvi hatóságnak.

356

Dr. Szendrődy, kir. tszki bíró.

5213. 1895. tkv. szám.

Arverési hirdetmény.

A nagy-kikindai kir. tszék mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy az első mokri takarékpénztár végrehajtatónak Kovacsits Ráda mokri lakos végrehajtást szenvedett ellen 200 frt tőke és jár. ékai kielégítése miatti ügyében a mokri 1780 sztkvben felerészben végrehajtást szenvedett Kovacsits Ráda, s felerészben Kovacsits Naum nevére irt A I. 599 hr. sz. 1427 ö. i. sz. ház és beltelek, a végrehajtási törvény 126 §-a alapján egészben 400 frt kikiáltási árban Mokri községhezánál 1895. évi július hó 3-án d. e. 10 órakor bírói végrehajtási árverés alá fog bocsátatni és a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy ovadékképesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

N. Kikinda, 1895. évi április hó 1-én.

A kir. tszék mint tlkvi hatóságnál.

351. 1—1.

Dr. Szendrődy, kir. tszéki bíró.

2247. sz. tlkvi 1895.

Ujabb árverési hirdetmény.

A kanizsai kir. bíróság mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy a perjámos haulikfalvi takarékpénztár végrehajtatónak Kiss György jázovai lakos végrehajtást szenvedett elleni 380 frt tőke ennek 1892. évi június hó 15. től járó 6% kamatai, valamint 5 frt óvási 1/3% váltódíj és 23 frt 45 kr költség kielégítése ügyében a területén levő a jázovai-hodics 29 számú tkvben A + (112—113) 320/32 uj sz. ház és kert 335 frt kikiáltási árban Jázova községhezánál 1895. évi július hó 5-én délelőtt 10 órakor bir. végrehajtási árverés alá fog bocsátatni és a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-ái vagyis 33 frt 50 kr készpénzben vagy ovadékképesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

T. Kanizsán, a kir. bíróság mint tlkvi hatóság 1895. május hó 7-én.

348. 1—1.

Dr. Németh, kir. albiró.

SCHLICK-féle vasöntőde és gépgyár részvénytársaság BUDAPESTEN.

Gyár és irodák:

VI. ker., külső Váci-út 29—35.

Városi iroda és raktár:

Podmaniczky-utca 14.

Göz- és járgány-cseplő-készületek,
számos első díjjal kitünt. SCHLICK-féle szab. 2 és 3 vasu ekék,
mélyítő és egytetemes aczel-ekék,

eredeti SCHLICK és VIDATS-féle

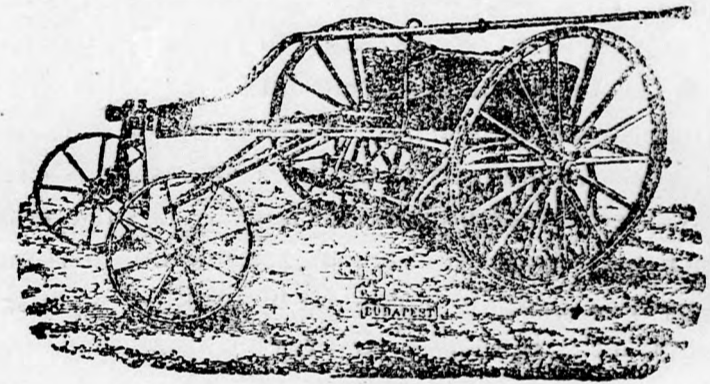
egyvasu ekék, talajmivelő eszközök,

valamint 285 5—12

SCHLICK-féle „HALADAS“ sorbavető-gépek.

Takarmánykészítő gépek, daralók, őrlőmalmok és mindenemű gazdasági gépek. Eredeti amerikai kéveköto és marekrakó arató-gépek és fukaszaló-gépek, szállítható mezzei vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek. Legjutányosabb árak
Arjegyzékek ingyen és bérmentve.

SZOLYVA és POLENAI

szak tekintélyek által elismert kiváló hatásu

GYÓGYVIZEK

Gyomor és fejfájás,

szédülés, cukros

hugyár

a friss töltésű SZOLVAI és POLENAI védjegye!

aranyér bántalmi és

kövényelleni különle-

gesség:

LUHI ERZSÉBET

rendkívüli kellemes ízénél fogva, főleg borral vegyítve a betegnek élvezetes, kellemes üdítő italt képez.

tulságos gyomorsav képző

désénél, idült gyomorhurut

és étvágytalanság

torok, gége és hörgők idült

hurutos bántalmi ellen, fe-

tűnő sikerrel lesz alkal-

mazva.

a friss töltésű LUHI védjegye!

Főraktár: Budapesten,

FRUM ISTVÁN utódánál,

tulajdonos Werner Adolf Batthyányi u. 3. sz

Megrendelhető: minden ásványvíz kereskedésben, vagy közvetlenül

Gróf Schönborn uradalmi Igazgatóságánál,

Munkácson.

244. 20—6.

Ezen vizeknek tiszta kezelése folytán, kelle-
mellen utóaze nem képződik.